

1-1-1980

รายงานผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการฝึกสอน ของนิสิตครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุจิตต์ เพียรชอบ

อัฉรา ประไพตระกูล

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

เพียรชอบ, สุจิตต์ and ประไพตระกูล, อัฉรา (1980) "รายงานผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการฝึกสอน ของนิสิตครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *Journal of Education Studies*: Vol. 9: Iss. 4, Article 11.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.9.4.11

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol9/iss4/11>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

รายงานผลการวิจัยเรื่อง

ความต้องการการนิเทศการฝึกสอน ของนิสิตครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร. สุจิตต์ เพียรชอบ*

ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล**

ในประเทศที่กำลังพัฒนานั้น ทรัพยากรที่เป็นบุคคล (Human Resources) นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก และการที่บุคคลจะสามารถกระทำกิจการต่าง ๆ เพื่อความวัฒนาถาวรของประเทศได้อย่างเต็มทีนั้น จะต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีจึงจะมีความรู้ ความคิด ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ และผู้ที่จะมีบทบาทให้การศึกษาสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ก็คือครู ครูจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของพลเมืองเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมบ่มนิสัยตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมความดีให้กับเยาวชน เพื่อที่จะได้มีความรู้คู่กับคุณธรรมและเจริญเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สำหรับพลเมืองที่มีคุณภาพนั้น แม้ประเทศไม่มีทรัพยากรใดเลย ก็อาจใช้ความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ประเทศได้ ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ หากสามารถพัฒนาประชาชนพลเมืองให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดีแล้ว ก็เป็นที่แน่ใจได้เลยว่าประเทศไทยจะพัฒนาและก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การเตรียมครูที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง บุญถิ่น อัครถาวร และรัตน ตันบุญเต็ก ได้กล่าวไว้ว่า “ต้องเตรียมและสร้างครูที่มีคุณภาพสูง คือมีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะ และมีจิตใจสูง มีความเสียสละ และเหมาะสมที่จะช่วยอบรมแนะแนวทางให้ผู้อื่นได้รับการศึกษาอย่างถูกต้อง เป็นพลเมืองดีดังที่ประเทศต้องการ”¹

* หัวหน้าภาควิชามัธยมศึกษา ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** อาจารย์ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ บุญถิ่น อัครถาวร และรัตน ตันบุญเต็ก การเตรียมครู (กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ 2513) หน้า 8

ในการวางแผนการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา¹ ได้วางไว้ในปี พ.ศ. 2517 ก็ได้คำนึงถึงการปฏิรูป การเตรียมและสร้างครูเช่นเดียวกัน คือ ผู้ที่จะเป็นครูจะต้องได้รับการฝึกฝนอบรมเป็นพิเศษ เพื่อที่จะได้สามารถดำเนินการสอนให้สอดคล้องกับแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกล่าวว่า “ครูเป็นตัวจักรสำคัญในการกำกับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาคนให้สอดคล้องกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสังคม” ผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตครู ไม่ว่าจะเป็นในระดับใด ๆ จึงควรที่จะได้ตระหนักในสำคัญด้านคุณภาพและถือเป็นการกิจที่ต้องรับผิดชอบ ในอันที่จะผลิตครูที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้ได้ ดังที่ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้กล่าวไว้ว่า “สถานศึกษาฝึกหัดครูจะต้องรับเป็นพันธกิจที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคม และปวงคณาจารย์ในสถานศึกษาฝึกหัดครู จะต้องแสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะเตรียมครูที่มีสมรรถภาพ และช่วยส่งเสริมความสามารถของครูประจำการ”² วิลเลียม เอช คาร์ทไรท์ (William H. Cartwright) มีความเห็นสอดคล้องกับ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ว่าประสบการณ์วิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่จะเป็นครูในอนาคต และสถาบันฝึกหัดครูมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการผลิตครูที่มีคุณภาพ ในการที่จะดำเนินการผลิตครูที่มีคุณภาพนั้น สถาบันฝึกหัดครูจะต้องพยายามศึกษาให้ดีกว่า ผู้ที่จะออกไปเป็นครูที่มีคุณภาพ ในการที่จะดำเนินการผลิตครูที่มีคุณภาพนั้น สถาบันฝึกหัดครูจะต้องพยายามศึกษาให้ดีกว่า ผู้ที่จะออกไปเป็นครูนั้นจะต้องไปทำอะไรบ้าง และพยายามหาวิธีการว่า ทำอย่างไรสถาบันฝึกหัดครูจึงจะช่วยให้ผู้ที่จะออกไปเป็นครูเหล่านั้นออกไปทำงานให้ได้ผลดี³ ช่วงเวลาที่นักศึกษาครูศึกษาอยู่ในสถาบันฝึกหัดครูนั้น จึงเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดที่นักศึกษาจะได้รับการเตรียมตัวได้รับประสบการณ์ตรง เพื่อที่จะได้ออกไปเป็นครูที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตามการจัดประสบการณ์วิชาชีพนั้นจำเป็นต้องมีหลักการไว้เป็นเครื่องยึดถือ ฟลอเรนซ์ สเตรทมายเยอร์ และ มาร์กาเร็ต ลินดีซี (Florence Stratmeyer and Margaret Lindsey) ได้กล่าวถึงหลัก 7 ประการ ที่จะช่วยให้การจัดประสบการณ์วิชาชีพได้ผลดี ซึ่งมีดังต่อไปนี้คือ

¹ คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การปฏิรูปการศึกษารายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย 2518), หน้า 187.

² บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ม.ล. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2520), หน้า 8-85.

³ William H. Cartwright, “Improving the Preparation of Teachers,” *Educational Forum* 28 (January 1964) : 187-197.

1. ประสบการณ์วิชาชีพควรจัดไว้เป็นส่วนร่วมของโปรแกรมการฝึกหัดครูทั้งหมด
2. การจัดขอบข่ายประสบการณ์วิชาชีพนั้น ควรที่จะได้พิจารณาความต้องการของนิสิต และตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการจัดด้วย
3. ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์วิชาชีพ ควรที่จะได้มีส่วนในการวางแผนร่วมกัน
4. การให้คำแนะนำหรือการนิเทศประสบการณ์วิชาชีพควรจะเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคคลทุกฝ่ายที่ทำงานกับนิสิต
5. การประเมินผลความก้าวหน้าของนิสิตควรจะเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคคลทุกฝ่ายที่ทำงานเกี่ยวข้องกับนิสิต
6. ประสบการณ์วิชาชีพควรที่จะได้รวมการฝึกสอนเต็มเวลาของนิสิตเข้าไว้ด้วย
7. ควรที่จะได้มีการจัดสถานการณ์ที่จะให้ผู้ที่จะเป็นครูในอนาคตได้มีประสบการณ์กับผู้เรียนหลายๆ แบบ และกิจกรรมหลายๆ ประเภท

อีเมอร์สัน ชัค (Emerson Shuck) มีความเห็นสนับสนุนสเตรทเมเยอร์ และลินซีว่า ผู้ที่จะเป็นครูในอนาคต ควรที่จะได้มีประสบการณ์ตรงกับกิจกรรมลูกเสือศูนย์ต่างๆ ในชุมชน บ้านเยาวชน กลุ่มบุคคลในศาสนาต่างๆ และประสบการณ์เหล่านี้ควรจะเป็นกิจกรรมบังคับในตอนต้นที่นิสิตเรียนวิชาชีพครูต่างๆ²

ในการจัดประสบการณ์ตรงและประสบการณ์วิชาชีพให้นิสิตนั้น ได้มีนักการศึกษาบางท่านได้เน้นถึงบทบาทของอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์นิเทศก์ว่า เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง เจมส์ บี โคนันท์ (James B. Conant) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการศึกษาของครูอเมริกันว่า บทบาทของคณาจารย์ในการฝึกครูในระดับปริญญาตรีนั้น คือต้องพยายามอย่างดีที่สุดที่จะอุดช่องโหว่ไม่ให้มีการแยกกันระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ³ นักการศึกษาอเมริกันบางท่านเกิดความไม่พอใจในขบวนการและการดำเนินงานฝึกหัดครูถึงกับกล่าวว่า งานฝึกหัดครูนั้นมีจุดอ่อนมากมาย ควรจะ

¹ Florence Stratemeyer and Margaret Lindsey, *Working With Student Teacher*, pp. 46-52.

² Emerson, Shuck, "Field Laboratory Experience in Teacher Education, *Journal of Teacher Education*" 12 (September, 1961), : 271-274.

³ James B. Conant, *The Education of American Teachers*, p. 122.

ได้รับการปฏิรูปและปฏิบัติเป็นอย่างดี จอจ ดับบลิว เคนมาร์ค¹ ได้เสนอรายการแสดงจุดอ่อนของวงการฝึกหัดครูอเมริกันยาวเหยียด จุดอ่อนที่สำคัญจุดหนึ่งซึ่งควรได้รับการปฏิรูปเป็นอย่างดีก็คือการประสมประสานกันระหว่างภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ

คณะครุศาสตร์ได้เห็นความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพตลอดมา และได้พยายามจัดโครงการต่าง ๆ ที่จะให้นิสิตได้มีประสบการณ์ตรง ทั้งนี้เพื่อจะได้ออกไปเป็นครูที่ดีในอนาคต ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ในคณะครุศาสตร์และได้ทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์มาเป็นเวลานาน และได้พบว่าในขณะนิสิตฝึกสอน นิสิตได้มีปัญหามากมายหลายประการ เพื่อให้การสอนของนิสิตและการนิเทศก์ของอาจารย์ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาว่า นิสิตฝึกสอนคณะครุศาสตร์มีความต้องการการนิเทศในด้านใดบ้างและต้องการความช่วยเหลือในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด

การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาความต้องการการนิเทศการฝึกสอนของนิสิตฝึกสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ฝึกสอนในภาคต้น ปีการศึกษา 2520 และ 2521 และเปรียบเทียบความต้องการความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์ของนิสิตทั้งสองกลุ่มนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้นิสิตทั้งสองกลุ่มเป็นจำนวนทั้งสิ้น 881 คน ได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 78.77 ข้อมูลนี้ได้รับนำมาวิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ผลปรากฏว่า

1. นิสิตฝึกสอนต้องการความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์ในระยะสองสัปดาห์แรกที่ไปฝึกสอน
2. นิสิตฝึกสอนต้องการความช่วยเหลือในด้านความถูกต้องของเนื้อหาวิชา แหล่งวิชาที่จะไปค้นคว้าเนื้อหาการสอน และหนังสืออุเทศที่จะไปค้นคว้า
3. ด้านวิธีการและเทคนิคการสอน นิสิตต้องการความช่วยเหลือด้านเทคนิคการพลิกแพลงวิธีการสอนให้เข้ากับเนื้อหาที่สอน
4. ด้านสื่อการสอน นิสิตต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างอุปกรณ์ต่าง ๆ และเหมาะสมกับบทเรียน และคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งอุปกรณ์
5. ด้านการประเมินผล นิสิตต้องการความช่วยเหลือในด้านการออกข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัย และการมอบหมายงานให้นักเรียนทำเพื่อเป็นคะแนนเก็บ

¹ George, W. Denmark, "Teacher Education: Repair, Reform on Revolution," *Educational Leadership* 27 (March 1970) : 539-543.

6. ในด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพ นิสิตต้องการคำแนะนำในด้านการวางตนในฐานะครู การปรับปรุงบุคลิกภาพที่เหมาะสม และคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการแต่งกาย

7. ในด้านวินัยและการปกครองชั้นเรียน นิสิตต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

8. เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร นิสิตต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดและดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

9. ด้านมนุษยสัมพันธ์ นิสิตต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

10. โดยส่วนรวมนิสิตทั้งสองกลุ่มต้องการความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์ด้านเนื้อหาวิชาเป็นอันดับหนึ่ง วิธีการและเทคนิคการสอนเป็นอันดับรองลงมา

11. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนิสิตทั้งสองกลุ่มแล้ว นิสิตฝึกสอนปีการศึกษา 2521 ต้องการความช่วยเหลือมากกว่านิสิตฝึกสอนปีการศึกษา 2520 ในด้านเนื้อหาวิชา เทคนิควิธีสอน สื่อการสอน การปรับปรุงบุคลิกภาพ ด้านวินัย และการปกครองชั้นเรียน และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านอื่นนิสิตทั้งสองกลุ่มต้องการความช่วยเหลือพอ ๆ กัน

ข้อเสนอแนะ

1. คณะครุศาสตร์ควรพยายามหาทางส่งเสริม จัดสภาพการณ์และอำนวยความสะดวกเพื่อให้อาจารย์นิเทศก์ได้ออกไปนิเทศการสอนใน ระหว่างสองสัปดาห์แรกของการฝึกสอนให้มากที่สุดตามความต้องการของนิสิต

2. ในด้านความถูกต้องของเนื้อหาในระหว่างที่นิสิตออกไปฝึกสอน หากเป็นไปได้ อาจารย์นิเทศก์ควรตรวจบันทึกการสอนก่อนนิสิตลงมือสอน ทั้งนี้เพื่อให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่องความถูกต้องของเนื้อหาได้ทันทั่วทั้งที่ นอกจากนั้น อาจารย์นิเทศก์ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้ซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับเรื่องเนื้อหา โดยการนัดหมายหรือจัดเวลาไว้สำหรับให้คำปรึกษาเป็นประจำ นอกเหนือจากการนิเทศการสอนตามปกติ อนึ่งเมื่อไปนิเทศการฝึกสอน หากได้มีโอกาสไปถึงสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้ก่อนเวลาที่นิสิตสอนก็จะได้มีโอกาสพูดคุยหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเนื้อหาบ้างก็จะเป็นการช่วยนิสิตได้อีกทางหนึ่ง

3. ในเวลาที่นิสิตเรียนวิชาปฏิบัติการการสอนต่าง ๆ ควรจัดสรรเวลาไว้ให้นิสิตได้มีโอกาสศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรแบบเรียนในระดับที่นิสิตจะไปฝึกสอน

4. จัดประชุมปฏิบัติการ (workshop) พิเศษจะเป็นระหว่างสัปดาห์ติดต่อกันสัก 4-5 สัปดาห์ หรือในระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อนก็ได้ เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบเรียน และหนังสือประกอบต่าง ๆ ตลอดจนรวบรวมเนื้อหาที่จะใช้ประกอบการสอนในแต่ละสายวิชาและแต่ละระดับชั้น

5. ในคันทนแหล่งวิชาที่นิสิตจะไปค้นคว้าเนื้อหานั้น ในขณะที่นิสิตเรียนวิชาปฏิบัติการการเรียนการสอนอาจตั้งคณะผู้ทำงาน (task group) หรือแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษา (study group) แล้วมอบหมายให้ไปรวบรวมแหล่งวิชาที่นิสิตจะไปค้นคว้า แยกเป็นสายวิชารวบรวมไว้สำหรับใช้ประกอบการค้นคว้าในขณะที่นิสิตออกไปฝึกสอน

6. คณะครูศาสตร์อาจจัดทำศูนย์วิทยาการฝึกสอน (Student Teaching Resource Center) ขึ้น ศูนย์นี้จะเป็นแหล่งรวบรวมแผนการสอนระยะยาว บันทึกการสอนประจำวันที่ดีเด่น สื่อการสอนที่นิสิตจัดทำขึ้นในระหว่างที่เรียนวิชาการผลิตสื่อการสอนวิชาปฏิบัติการการเรียนการสอน ในระหว่างที่ฝึกสอน หรือสื่อการสอนที่ชนะการประกวด ข้อทดสอบสายวิชาต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารประกอบการสอนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการฝึกสอนของนิสิต ทั้งนี้เพื่อนิสิตจะได้มาค้นคว้า หรือขอยืมสื่อการสอนไปใช้ในเวลาที่ฝึกสอนได้

7. ในคันทนกลวิธีการสอนนั้น ตลอดระยะเวลาที่นิสิตศึกษาอยู่ในคณะครูศาสตร์ นิสิตควรที่จะได้คุ้นเคยกับบรรยากาศ สภาพการณ์ และวิธีการสอนนานัปการ โดยมีประสบการณ์ตรงกับวิธีการสอนต่าง ๆ เหล่านี้ คณะอาจารย์ในคณะครูศาสตร์ตลอดจนคณะอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูทั้งหลายควรที่จะได้ถือเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพลิกแพลงให้กลวิธีการสอนต่าง ๆ กับผู้ที่จะออกไปเป็นครู ทั้งนี้เพื่อนิสิตจะได้เกิดความคุ้นเคยและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในขณะที่ยังออกไปฝึกสอน หรือไปใช้สอนเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว มิใช่สอนวิธีสอนโดยการบอกเล่าหรือการบรรยายเท่านั้น ต้องมีการปฏิบัติจริงด้วย คณะครูศาสตร์จึงต้องมีภาระสำคัญในอันที่จะต้องจัดสภาพห้องเรียนและสื่อการสอนต่าง ๆ ให้ครบครัน และอำนวยความสะดวกให้แก่คณะอาจารย์ทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อคณะอาจารย์จะให้ใช้ศิลปวิทยาการสอนลักษณะต่าง ๆ แก่นิสิตนอกจาก

นั้นก่อนที่นิสิตจะออกไปฝึกสอนควรที่จะได้มีโอกาสสังเกตการสอนแบบต่าง ๆ หลาย ๆ ครั้ง และควรจะได้มีโอกาสทดลองสอนด้วยตนเองด้วย จะเป็นการสอนเพื่อนช่วยกัน หรือสอนนักเรียนในโรงเรียนสาธิตก็ได้ การสอนแบบจุลภาค การใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ฟิล์มสตริป ประกอบการสอนเรื่องวิธีสอน ก็เป็นสิ่งที่ช่วยนิสิตได้มากในด้านวิธีการสอน

8. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน คณะครุศาสตร์ควรที่จะฝึกฝนให้นิสิตมีความสามารถในการผลิตสื่อการสอนและใช้สื่อการสอนได้อย่างคล่องแคล่ว ในขณะที่เรียนวิชาชีพครูต่าง ๆ โดยเฉพาะวิชาการผลิตสื่อการสอน และวิชาพฤติกรรมการณ์การเรียนการสอน คณะอาจารย์ควรจะได้เน้นในเรื่องการผลิตสื่อการสอนให้มาก ๆ ด้วย เมื่อผลิตเสร็จและทดลองใช้แล้วนิสิตอาจเก็บไว้เอง หรือเก็บไว้ที่ศูนย์บริการสื่อการสอน หรือที่ศูนย์วิทยุการศึกษาฝึกสอนก็ได้ เมื่อนิสิตออกไปฝึกสอนจะได้สามารถผลิตได้อย่างคล่องแคล่ว หรืออาจมียืมอุปกรณ์ที่ศูนย์บริการสื่อการสอน หรือศูนย์วิทยุการศึกษาฝึกสอนไปใช้ก็ได้ สื่อการสอนก็เช่นเดียวกับวิธีการสอน ทางคณะครุศาสตร์ควรจัดบริการสื่อการสอนให้แก่คณะอาจารย์ อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อที่คณะอาจารย์จะได้ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนได้ตลอดเวลา ในบรรยากาศเช่นนั้นนอกจากนิสิตจะได้เห็นตัวอย่างการใช้สื่อการสอนของคณะอาจารย์แล้ว บางโอกาสนิสิตก็จะได้มีโอกาสใช้สื่อการสอนเหล่านั้น ในขณะที่ศึกษาวิชาการไปด้วย

9. ด้านการปกครองชั้นเรียน ในขณะที่นิสิตเรียนวิชาชีพศึกษาต่าง ๆ เช่น จิตวิทยา จิตวิทยาพัฒนาการ หลักสูตรพฤติกรรมการณ์การเรียนการสอน แนวแนะและอื่น ๆ นิสิตควรที่จะได้มีโอกาสศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล สร้างสัมพันธไมตรี สังเกตเด็กที่มาขอคำปรึกษาจากศูนย์แนะแนว ทั้งนี้เพื่อเมื่อนิสิตออกไปฝึกสอนจะได้ไปศึกษาเด็กที่ตนเองสอนเป็นรายบุคคล ได้มีโอกาสสร้างสัมพันธไมตรี ศึกษาความต้องการของเด็ก เพื่อจะได้เข้าใจภูมิหลังของนักเรียนที่ตนเองสอนว่ามีสภาพเป็นอย่างไร นักเรียนมีปัญหาและมีความต้องการอย่างไรบ้าง จะได้จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ และความต้องการเหล่านั้น อาจารย์นิเทศควรที่จะได้แนะนำให้นิสิตสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน พยายามเรียกชื่อนักเรียนให้ถูกต้อง หาโอกาสพูดคุยกับนักเรียนเป็นส่วนตัว นอกจากนั้นนิสิตฝึกสอนควรที่จะได้ร่วมกับนักเรียนสร้างกฎเกณฑ์ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในชั้นเรียนขึ้นและพยายามให้นักเรียนร่วมกันรักษากฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้ร่วมกันตั้งไว้ หากมีการละเมิด

ก็ควรจะได้มีการว่ากล่าวตักเตือน หรือให้นักเรียนช่วยกันหาวิธีที่จะให้นักเรียนทุกคนรักษา กฎเกณฑ์และเงื่อนไขเหล่านั้นด้วยตนเอง

10. ด้านการวัดและประเมินผล ตามปกตินิสิตทุกคนจะได้เรียนวิชาเทคนิคการวัดและประเมินผลแล้วก่อนออกไปฝึกสอน เพื่อให้ได้ผลอย่างแท้จริง การเรียนวิชานี้ควรเน้นที่การปฏิบัติให้มาก นิสิตทุกคนควรที่จะได้มีโอกาสฝึกฝนการออกข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย ได้ ฝึกวิเคราะห์ข้อสอบต่าง ๆ ในขณะที่ไปสังเกตการสอนและร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียน สาคิต หากได้มีโอกาสช่วยอาจารย์ออกข้อสอบ ตรวจข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบด้วย ก็จะทำให้ นิสิตได้รับประสบการณ์ตรงในด้านการวัดและประเมินผลมากขึ้น หนึ่งในปัจจุบันมีการใช้ หลักสูตรใหม่และทางโรงเรียนมีแนวการประเมินผลใหม่ อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครูและอาจารย์ นิเทศก็ควรที่จะแนะนำนิสิตให้เข้าใจการประเมินผลตามแนวหลักสูตรใหม่ด้วย

11. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในปัจจุบันคณะครุศาสตร์มีกิจกรรมเสริม หลักสูตรทางวิชาการอยู่มากพอสมควร แต่ชุมนุมกิจกรรมบางชุมนุมไม่มีใครได้จัดกิจกรรมมากนัก ทางคณะจึงควรกระตุ้นและหาวิธีการให้นิสิตได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ อย่าง แข่งขัน ทั้งนี้เพื่อนิสิตจะได้มีประสบการณ์ตรงในฐานะผู้จัดและผู้เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อไปฝึกสอน จะได้สามารถจัดหรือช่วยกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นอย่างคล่องแคล่ว หนึ่งทางคณะครุศาสตร์ ควรจะได้ติดต่อและแจ้งให้สถาบันประสบการณ์วิชาชีพทราบว่า ทางคณะใครที่จะให้นิสิตได้มี โอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น สำหรับอาจารย์นิเทศก็นักควรที่จะได้กระตุ้น ให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้

12. ด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพ โดยปกติเวลาที่นิสิตจะออกไปฝึกสอนก็มักจะพินิจพิเคราะห์กับการแต่งกาย และพยายามปรับปรุงบุคลิกภาพให้ดีขึ้นอยู่แล้ว เพราะทราบดีว่า จะต้องออกไป ปฏิบัติหน้าที่ครู จะต้องออกไปยืนอยู่หน้าชั้น แต่เพื่อให้การแต่งกายและการวางตนของนิสิตเป็น ไปอย่างถูกต้องยิ่งขึ้น ในระยะที่มีการปฐมนิเทศการฝึกสอน ทางคณะควรจะได้เน้นเกี่ยวกับเรื่อง นี้เป็นพิเศษด้วย วิทยากรที่จะกล่าวถึงเรื่องการปรับปรุงบุคลิกภาพของนิสิตนี้ควรจะเป็นทั้งฝ่าย ทัวแทนของสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และฝ่ายอาจารย์นิเทศ หนึ่งในช่วงเวลาที่นิสิตออกไป ฝึกสอน อาจารย์นิเทศแต่ละท่านควรที่จะได้ดูแลเอาใจใส่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุง บุคลิกภาพของนิสิตด้วย

13. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ นิสิตฝึกสอนจะต้องพยายามสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน และบุคลากรอื่น ๆ ในสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้วยการยกย่องให้เกียรติ ให้ความร่วมมือและให้บริการต่าง ๆ พยายามปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ต่าง ๆ ให้ได้ เมื่อนิสิตได้รับมอบหมายให้ทำกิจการใด ๆ ก็ตามควรทำความตั้งใจ และพยายามทำให้เต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ พยายามทำตนให้เหมือนกับเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสถาบันนั้น และพยายามคำนึงถึงผลได้ผลเสีย เกียรติยศชื่อเสียงของสถาบันนั้นให้มาก อาจารย์นิเทศก์เป็นบุคคลสำคัญในอันที่จะกระตุ้นให้นิสิตได้มีความรู้สึกและทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ และควรทำตนเป็นสื่อกลางในอันที่จะช่วยให้ นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนหรือสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
